

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 fit — Félévre 2 fit — Negyedévre 1 fit. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 ltr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfi- zetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetes után 30 kr Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	---

Új teher.

Csak újnak látszik, de tényleg 1888-ból származik. Abból az emlékezetes időből, midőn a Tisza folyó vészes hullámai ellen hetekig kellett védekeznünk. Elgyengült anyagi erőnk, nem bírta a tömérdek pénzáldozatot: a magas államtól kellett kölcsön kérni. A kölcsönt rendszerint úgy adja a hitelező, hogy azt vissza is kapja. Azonban oly hitelezővel szemben, mint a magas állam, kinél már sikerült több ízben tartozás, illetőleg kölcsön elengedésben részesülnünk, bizva reménykedtünk, hogy hathatós közbenjárás útján majd sikerül ezt a szóban forgó 50 ezer forintot is elengedtetni, de hát a kiváló pártfogó nem kellett Csongrádváros választó közönsége többségének. A hazafit, a ki éjjelt nappalá tön, hogy a város érdekében a hol és a mikor csak kellett, felemelje szavát és a ki több ízben érvényt szerzett befolyásának, eldobta magától a hálátlan többség és most ime az eredmény: Csongrád fizess! Ez a következménye a nemzeti-párti-askodásnak, vagy ha jobban tetszik: Hockoskodásnak. Bizonyos, hogy ezen kölcsön elengedése végett jelenlegi képviselőnk egy lépést sem tett, pedig ily városnak mint Csongrád, a hol annyi a baj és a hol minduntalan a kormány támogatását keresik, nagy szüksége volna odafönt egy befolyásos férfúra.

Megkísérlette a községi előljárást kérni a pénzügyminisztert az 50 ezer forint elengedése iránt. E kérelemre ime itt következik a miniszteri leirat:

Csongrád község érdemes előljárásiának. Csongrádon. Az 1888. évi 20512. és 22842. sz. itteni intézkedésekkel Csongrád község részére engedélyezett 35000 és 15000 frtos állami előlegek elengedése iránt ugyanezen évi 83. sz. a közvetlenül ide intézett, továbbá 1890. évi 6080. sz. a. Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága útján elem juttatott kérvényeit illetőleg a következőkről értesitem az előljárást: A vonatkozó itteni ügyiratok minden kétséget kizárólag igazolják, hogy a szóban forgó előlegek annak idején Csongrád község által kérelmezettek s nevezett község részére is tétettek folyóvá, miből következik, hogy

ezen előlegek az államkinestár által jogosan csakis Csongrád községtől követelhetők. Épen ezért — teljesen eltekintve még attól is, miszerint egyáltalán nem igazoltattott, sőt magából a vonatkozó községi számadásokból sem volt megállapítható azon körülmény, hogy a kérdéses előlegek nem kizárólag Csongrád község árvízvédelmi céljaira fordítottak volna — nem vagyok azon helyzetben, hogy Csongrád községet ezen előlegek visszafizetése alól a ezimen, hogy az előlegek túlnyomó részükben állítólag más érdekelttség céljaira használtattak fel, — felmenthessem.

De — figyelemmel azon körülményre, hogy ilyen állami követelések közigazgatási uton nem engedhetők el — legnagyobb sajnálatomra nem teljesíthetem azon kérelmet sem, hogy a szóban forgó állami előlegeket a község nyomasztó anyagi viszonyára való tekintettel elengedjem. Méltányolva azonban az érdemes előljárási első sorban idézett kérvényében felhozott indokokat, hajlandó vagyok a 35000 frtos állami előleg után kikötött 50/0-os kamatokat teljesen elengedni s egyszersmind megengedni, hogy úgy ezen 35000 frtos előlegek — az eredetileg kikötött fizetési feltételektől eltérőleg, — mint a 15000 frtos előleg és vagyis az egész 50,000 forint, csak a jövő 1893. évi január hó 1-től számított öt (5) év alatt fiztessék vissza és pedig teljesen kamatmentesen s mindenkor az illető év január és július havának 1-én esedékessé váló 10 egyenlő, utólagos fél évi részletben. Végül megjegyzem, hogy amennyiben a község a fentebb előadottak dacára is azt vélné, hogy a szóban forgó előlegek legalább részben más által fedezendők: az 50,000 frtnak a község részére leendő részbeni megtérítése céljából, forduljon a viz jogi törvény szerint erre nézve illetékes hatóságához. Bpest, 1892. július hó 9-én. *Wekerle*, sk.

A miniszteri leirat egészen világos. A kölcsönzött 50 ezer forintot, melyet elnyelt a föld, vissza kell fizetni. Hogy miből, azzal a magas kormány nem törődik. Pedig sajnos, városunk anyagi helyzete nagyon

szomorú; az állami és községi nagy adókon kívül sujt bennünket a fogyasztási adó, de különösen sujtja a földmivelő gazdákat a tetemes ártéri adó. Az a csoda, hogy le nem roskadnak az óriási teher alatt.

A közs. előljárásiának természetesen gondoskodnia kell a pénzzükséglet beszerzéséről s így történt meg, hogy egy nálunk szokatlan adózási nemet, a piaci helypénzszedést léptette életbe.

Igaz, hogy nem szívesen vállalja senki sem az adót és különösen népünk idegenkedik az ilyen fajta újításoktól, de hát nem volt a ki közbejárt volna az 50 ezer forint elengedése ügyében, meg kell ezt fizetni, ha török, ha szakad. Hogy pedig fizetni bírjunk, ahhoz pénz kell.

Viseljük türelmesen sorsunkat s bizzunk egy jobb jövőben!

Betegsegélyezésünk.

— Iparosok figyelmébe. —

A csongrádi ált. ipartestület f. évi febr. hó 22-én tartott közgyűlésén határozattá emelte a testületi betegsegélyző pénztár létesítését.

A pénztári alapszabályok ez idő szerint miniszteri jóváhagyás alatt állanak s hihetőleg már a közelnapokban alkalom nyílik rá, hogy az érdekeltek a segélyezési törvény részleteivel tüzetesebben foglalkozzanak.

Iparos polgártársaim tájékozása végett alkalomszerűnek és szükségesnek is látom, hogy a kiváló fontosságú ügy némely mozzanataira a közfigyelmet idejekorán reá irányítsam.

Az 1891. évi XIV. törvényzikk, az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyezését elrendelő törvény 2. §-a, a következőleg intézkedik:

Betegsegélyző pénztárhoz kell tartozniok nemre, korra és honpolgárságra való tekintet nélkül mind azoknak, kik a magyar korona országai területén a) valamely az ipartörvény (1884. XVII. t. cz.) alá eső foglalkozásnál, ide értve még ugyanezen törvény 183. § d) és f) pontja alatt felsorolt vállalatokat is, oly fizetéssel vagy bérrel vannak alkalmazva, melynek egy munkanapra eső összege 4 frtnál nem magasabb.

A 3. §. következő: Alkalmazottaknak tekintetnek a tanoncok, gyakornokok és más olyan személyek is, kik nem befejezett kiképzésük miatt bért vagy fizetést éppen nem, vagy a szokásosnál csekélyebbet huznak.

4. §. Szabad elhatározás alapján beléphetnek és a segélypénztár, ha alapszabálya másképp nem intézkedik, felvenni köteles mindazokat, a kik valamely ipari foglalkozásnál 8 napnál rövidebb időre vannak alkalmazva, a kik 1200 fit évi, vagy 4 fit napi bérnél magasabb fizetést élveznek; — azon egyének, kik házi iparral foglalkoznak;

az önálló iparosok; a segélypénztárba belépni kötelezett egyének és önként belépő egyének családtagjai.

A 16. §. a fizetendő járulékokról s fizetésekről következőleg intézkedik:

A segélypénztárba belépni kötelezett tagok járuléka az átlagos közönséges, vagy a valósággal élvezett napi bér alapján állapítatnak meg. A béren felül az élelmezés egyenértéke is számba veendő. Azt, hogy a két bér közül melyik veendő alapul, az illető pénztár alapszabályai határozzák meg. Az átlagos közönséges napibért, valamint az élelmezés egyenértékét bizalmi férfiak és az illető kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után az illető pénztár székhelye szerint illetékes iparhatóság időről időre állapítja meg és pedig külön-külön a férfiakra, a nőkre és a 18 éven aluli alkalmazottakra nézve. Tanoncok, gyakornokok és mindazokra nézve, a kik még tökéletlen kiképzés miatt semmi vagy aránylag csekélyebb bért húznak, a 18 éven aluli alkalmazottakra megállapított bér irányadó.

17. §. Ha a pénztár az alapszabályok értelmében a segélyezésnek a törvényszerű legcsekélyebb mértékét nyújtja, úgy a járuléka a 16. §. (tehát a megállapított napi vagy heti) bér, fizetés 3°/_o-át meg nem haladhatja.

18. §. Közvetlenül a betegsegélyező pénztár megalakulása után két százaléknál magasabb járuléka nem szedhető.

A fizetési kötelezettségekre nézve a 22. §. következőleg intézkedik:

A kötelezett pénztári tagok járulékait a jelen törvényben megállapított időre, illetve az alapszabályokban megállapított esedékesség szerint a munkaadó köteles fizetni, olyképp azonban, hogy a járulékok egy harmad részét sajátjából köteles fedezni, két harmadrészt pedig a kötelezett biztosított tag béréből levonhatja. Ha a munkaadó ezen járulékat a fizetés, illetve a bér kifizetésére szokásban lévő időpontban nem vonta le, — később ezen részletet csak annyiban vonhatja le, a mennyiben a fizetés esedékessé válása óta egy hó még el nem mult. — A munkaadó és alkalmazottja között ezen intézkedéssel ellenkező szerződések, a mennyiben az alkalmazottra hátrányt hárítanak, — tilosak és érvénytelenek.

24. §. A betegsegélyező pénztárnak javára eső járulékhátralékok a közadók módjára közigazgatási uton hajthatók be.

A 16. §. a bejelentési kötelezettségekre vonatkozó következő rendelkezéseket tartalmazza:

A munkaadó köteles minden nála alkalmazott egyént a munkába lépéstől számított nyolcz nap alatt az iparhatóság által meghatározandó módon, a munkaadó számára az iparhatóság által már előre megjelölt pénztárhoz bejelenteni. E bejelentés elmulasztása esetén munkaadó az ezen kihágásért reá kiszabandó büntetésen kívül tartozik a munkabábelépés napjától a bejelentés tényleges megtörténtéig s illetve a bejelentés elmulasztásának megállapításáig terjedő időre eső járulékokat sajátjából fizetni s ezen kívül a bejelenteni elmulasztott biztosítandónak a bejelentés előtt netalán bekövetkezett betegségből eredő költségeket, valamint az eljárási költségeket is megtéríteni.

27. §. A munkaadó tartozik a munkából kilépő kötelezett tagokat is ugyancsak 8 nap alatt az illető pénztárnak bejelenteni. Ezen kötelezettség elmulasztása esetében a járulékokat a kilépés tényleges bejelentéséig sajátjából megfizetni köteles.

A törvény 63. §-ának az ipartestületi betegsegélyező pénztárra vonatkozó része következő:

Azon ipartestület, melynek tagjainál összesen kétszáznál több segédmunkás (segéd és tanoncz) foglalkoztatva van, ipartestületi betegsegélyező pénztárt alakít.

64. Az ipartestületi betegsegélyező pénztárba való belépésre kötelezve van minden segéd vagy tanoncz, ki az ipartestület valamely tagjánál alkalmazva van.

A törvény 83. §-a a következő:

Kihágást követ el, és a mennyiben a büntető törvények szerint súlyosabban büntetésnek, illetve büntetésnek nem lenne helye,

a) 20 forintig terjedhető pénzüntetéssel büntetendő, ki a 26. §-ban körülírt bejelentést elmulasztja vagy azzal késik;

b) 200 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó, a ki a 22. §-szerint tiltott szerződést köt, vagy a ki nála alkalmazott pénztári tag javára, tudva, a ténylegesnél magasabb bért vagy fizetést számít be.

A nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 13.228/892 számú, ez évi márczius hó 11-ről kelt s a törvényt életbeléptető rendelete III. fejezetének 38. §-a következőket tartalmazza: „Azonban az 1891. évi XIV. t. cz. életbeléptető 1892. évi április 1-től számítandó 3 hó alatt megalakuló, vagy az 1891. évi XIV. t. cz. 89. §-a értelmében átalakuló ipartestületi betegsegélyező pénztárba való belépésre kötelezve van és tagnak tekintendő minden segéd vagy tanoncz, ki az ipartestület valamely tagjánál van alkalmazva, még azon esetben is, ha az ipartestületi segélypénztár meg — vagy átalakulási iránt folyamatba tett tárgyalások idején valamely más, az 1891. évi XIV. t. cz. 28. §-ában említett betegsegélyező pénztár, vagy banyatársuladának volna is tagja.”

Fentiekben közölve a segélypénztári törvény azon rendelkezéseit, melyek az iparost, mint munkaadót érdeklik, midőn e szakaszok megvilágítását a pénztári tagok érdekéből kiváló fontosságúnak tartom, egyidejűleg szükségét látom annak, hogy a félremagyarázásokkal szemben kiemeljem azon szempontokat, melyek a segélypénztár megalakításánál a testület előjáróságát s alapszabályainak szervezésénél később engem vezettek.

Az idézett törvény 2-ik szakasza szerint nemre és korra való tekintet nélkül segélypénztárhoz kell tartoznia minden alkalmazottnak, a ki valamely iparosnál vagy iparvállalatnál munkában van; tehát a helybeli iparosok alkalmazottjainak is egy a törvényszerű elismert jellegű betegsegélyező pénztárhoz kell tartozniok és a közölt 22-ik szakasz szerint a törvényben előírt díjakat, melyek a munka két százalékát meg nem haladhatják, alkalmazottjaikért befizetniök.

A 26-ik szakasz szerint az iparos köteles 8 nap alatt a belépést, a 27-ik szakasz szerint ugyancsak a kilépést a segélypénztárhoz bejelenteni s a kik ezt elmulasztják, vagy azzal késnek, a 83. szakasz szerint 20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők és ezen fölül, a mint az a közölt 26. és 27. szakaszokból is kiténik, nemcsak pénzbírságot kell szenvedniök, hanem azon díjakat is sajátjukból megfizetni tartoznak, melyek az elmulasztott időre a segélypénztárt megillették; valamint a kilépés bejelentésének elmulasztása esetén a díjakat mindaddig, míg a jelentés megtörténik, viselniök kell.

Ily szigorú szabályok mellett a törvény 63. §-át, mely a testületi betegsegélyező pénztár megalakításáról intézkedik, a testület előjáróságának, éppen tagjainak érdekéből, figyelmen kívül hagyni nem lehetett. Nem pedig különösen azért, mert az 1884. évi ipartörvény 103. §-a szerint: „Minden iparos köteles a nála alkalmazásban lévő segéd belépését az ipartestületnél 14 nap alatt, 106. §-a szerint pedig a kilépést 8 napon belül 20—200 forintig terjedő bírság terhe alatt bejelenteni.

Ezen bejelentések most egybeköthetők oly formán, hogy a régi hagyományos 14 napi számadás helyett az iparos segéjével 8 napra számol el, — mint ez az ipartörvény 88. szakaszában kifejezést is nyer, — és a testületnél eszközölt bejelentés alkalmával, (minthogy ugyanott van a betegsegélyező pénztár is,) a segélyezési főlvetel és kilépés bejelentése egyszerre történhetik, s ezzel megóva lesz az iparos a külön más helyen való bejelentés kellemetlenségével járó futkosás és esetleges bírságoztól; mert az ipartestület az iparosok érdekeit szem előtt tartván, esetleges mulasztás esetén őket a törvény szerinti eljárásra figyelmeztetheti.

S nem kevésbé helyes és észszerű volt ezen intézkedés azért, hogy az iparosok, kik

nek alkalmazottjai városunkban egy önálló segélypénztárt fenntartani képesek, ne legyenek kényszerülve a kerületi segélypénztárhoz tartozó segédekért esedékes befizetések miatt újabb idővesztés és fokozottabb vesződség bajait elviseelni.

Nem volt továbbá figyelmen kívül hagyható a törvény azon intézkedése, hogy a segélypénztárnak az iparos tanoncok is kötelezett tagjaivá válnak s érettiük a 18 éven alóli munkásokra eső díjuk fizetendő, mely körülmény már egymagában nem csekély terhet és utánjárást ró az iparosra, ha a betegsegélyező pénztár az ipartestülettől külön választatik.

A legfontosabb ok azonban, mely a testületi betegsegélyező pénztár megalakítását mulhatlanul szükségessé tette, az volt, hogy Csongrádváros iparosai, — kik már egy is minden oldalról igénybe vannak véve, a kerületi pénztár által netán kirovandó méltánytalan vagy igazságtalan teherrel újabban ne sújtassanak, mert ugyanis a többször hivatkozott segélyezési törvény világosan rendel, hogy a segélypénztári illetéket az iparos tartozik viselni s ezen díjak két harmadát vonhatja csak le segédmunkásaitól; továbbá, hogy a két százaléknyi díjak a munkabér után vettettek ki. Tehát, ha a testületi betegsegélyező pénztár meg nem alakul, a segédmunkás szembeállítatik az iparosnal; míg a fennforgó esetben a testület átlagos napibéréket állapítván meg, különös gond fordított arra, hogy a munkaadó vállaira méltánytalan terhek ne háruljanak.

S még egy körülményt kell fontosságánál fogva különösen is kiemelnem. Ugyanis a segélyezési törvényt életbeléptető miniszteri rendelet 38. §-a, miként fentebb is említve van, az ipartestületi betegsegélyező pénztárra nézve akként intézkedik, hogy az iparosnál alkalmazott minden munkás, tekintet nélkül alkalmaztatásának minőségére; tekintet nélkül arra, hogy munkakönyvvél bir-e; tekintet nélkül arra, hogy az már más segélypénztárnak vagy segélyegyletnek tagja-e, ide bejelentendő s érte a díjak befizetendők, kivéve az oly alkalmazottakat, a kik 1200 forint évi, vagy 4 forint napibér mellett vannak alkalmazásban.

Figyelembe veendő végül az, hogy a női alkalmazottak, üzletvezetők, szabászok, az iparüzletnél alkalmazott szolgálk, könyvivők s az építészetnél alkalmazott pallérok és rajzolók, szóval az ipari munka terén alkalmazást nyert összes munkások, tekintet nélkül arra, hogy munkakönyvvél ellátva vagy a nélkül dolgoznak-e, a betegsegélyező pénztárhoz bejelentendők, oly különbséggel mindazon által, hogy míg a főt elősoroltak után az iparos átlagos napibér után tartozik a díjakat lefizetni, utóbbiaknál az évi, havi vagy napidíjak összege is bejelentendő.

Addig is, míg a betegsegélyező pénztár alapszabályai a magas kormány által meg erősítettének, időszertinek véltem, hogy az elmondottakban e fontos kérdés gyakorlati megoldásánál segítségére legyenek az érdekelteknek s utmutatással szolgáljak a kevésbé tájékozottaknak.

Lelkem mélyéből óhajtom, hogy e valóban humánus intézmény Csongrádváros iparosainak igaz javára szolgáljon.

Tary István.

Ujdonságok.

— július 24.

— **Jótekonyczélú** szavalati estét rendeznek a magasabb tanintézetbeli növendékek augusztus hónapban. — A javában folyó készülődésekből az látszik, hogy a fiatalság egész lelkesedéssel fáradozik az estélysikere érdekében.

— **Tanügyi hírek.** Biró Anna k. a. tanítónőt és Blázsik Mihály tanítót állásukban a közs. iskolaszék véglegesítette.

— **A tápéi választás.** Sima Ferenc a tápéi kerület országgyűlési képviselőjének mandátumát a képviselőház bíráló-bizottsága az a nagymérvű terrorismus miatt.

melyet a Sima-párt választó polgárai elkövettek, megsemmisítette. Mint értesültünk, e kerületben az új választás augusztus 5. van kitűzve. Sima Ferencz volt képviselő Ugropárti programmal ismét fellépett. Vele szemben a szabadelvű pártnak, még eddig komoly jelöltje nincs. Eddigéle több jelölt nevét emlegetik. A függetlenségi és 48-as párt is állít jelöltet. Még pedig a nevezett párt hivatalos jelöltje, mint hírlík Hermann Ottó leend. Daczára annak, hogy mi, a szabadelvűpárt zászlójához tartozunk, mindazonáltal a függetlenségi és 48-as párt jelöléséhez azon esetben, ha valóban Hermann lépteti fel, őszintén gratulálunk. Hermann Ottó mindig méltó helyet foglalt el a magyar törvényhozás tagjai között s kimaradását eddig is minden igaz honfi pártkülönb-ségnélkül csak fájlalhatta. Azt is beszélük, hogy Császár Zsigmond is bejárta már a kerületet, azonban reménye éppen nincs. Pártunknál valószínűleg most is az lesz a baj, hogy egyhangú megállapodásra nem fognak juthatni. A széthúzásnak pedig — bukás a vége!

— **Őskori leletek Csongrádon.** A „Sárkányfarkon“ dolgozó munkások a napokban ásás közben óriási területű, népvándorlaskori temetőre akadtak, mely a nemzeti múzeum szakértő kiküldöttje, Farkas Sándor szerint a IV. V. és VI. századból való; már eddig is gyönyörű ereklyék kerültek napfényre, melyek a kutató állításai szerint valósággal szíttya eredetűek. Tudomásunkra hozták ama tényt is, hogy a nemzeti múzeum városunkhoz kérvényt intézett az iránt, vajjon a város hajlandó volna-e a háztulajdonosokkal oly egyezséget kötni, a mely szerint az egyes háztulajdonosok 50 frtjával átengednék udvaraikat Farkas Sándornak az ásatás, illetve a kutatás folytatására; ha igen, úgy az ásatást már az ásatás után a nemzeti múzeum igazgatósága megkezdhetné. Teljes érdeklődéssel várjuk az ásatás eredményeit.

— **Segély a tüzkárosultaknak.** Alsó Sófalu udvarhelymegyei székely községet nagy csapás érte. Leégett ugyanis az egész falu oly annyira, hogy a lakosság teljesen tönkrement és a kár meghaladja a 120,000 frtot. Az ottani előjáróság felkérte a főispán által az összes hatóságokat, hogy a lehető legszélesebb körökben indítsák meg a szerencsétlenek részére a gyűjtést, a mi Csongrádon sikerült is, mivel L. E. kire az előjáróság a gyűjtést bizta, körülbelül 20 frtot gyűjtött össze, mely összeget az előjáróság rendeltetési helyére juttatta.

— **A szeged kerületi orsz. nyomdász betegsegélyző- és nyugdíjintézet** Szegeden ma rendkívüli közgyűlést tartott, melynek érdekes és szomorú tárgyát Spielmann Fülöp és Spielmann Samu helybeli nyomdai munkások által hosszú időn át, valótlan orvosi bizonyítvány alapján jogtalanul elszedett segélyek összegének megállapítása képezte. E dologban az a legérdekesebb, hogy a két Spielmannnak semmi vagyona nincs, tehát rajtuk az egylet anyagilag kárpótlást nem szerezhet. De mivel az egylet még sem károsodhat, a könnyelmű és hanyag vezetőségnek kell majd a család utján kiharcolni az összeget megtéríteni. A budapesti nyomdász anya-egylet okulva a fenti családon és a gyenge vezetésen, a szegedi kerületet felosztatja, illetve a szabadkaihoz csatolja. A két Spielmann egyelőre a nyomdász-egyesület kizárta kebeléből.

— **Hivatalos szemlét** tartott a mult kedden Vadász József pénzügyigazgatói helyettes előjáróságunknál, hol mindent a legnagyobb rendben talált és ezért elismerését fejezte ki.

— **Tűz.** Mult kedden este 10 órakor tüzi láma riasztotta föl a lakosságot. S. Bánfi György háza a magtár utcában hamvadt el. A tűz állítólag a rossz kéményből származott.

— **Csongrád régiségei.** Érdekes

régiségeket adott át Vágó Kléner Sándor belvárosi polgártársunk Farkas Sándor jeles régész szentesi gyógyszerész urnak oly czélből, hogy azokat a Magyar nemzeti múzeumnak adja át. A régiség 25 drb érem, csat, gyöngy és gömbből áll. Farkas Sándor ur az ajándékozó kérelméhez képest a régiségeket átadta a nemzeti múzeum igazgatóságának.

— **Éretlen és rothadt gyümölcsöt** árulnak a piacon kofáink nagy mennyiségben. Hogy miért tűri el rendőrségünk az ily rendellenes dolgokat, azt nem tudjuk; de, hogy ily kolerás időben közegészségügyi szempontból a legszigorúbb ellenőrzést kellene gyakorolni, azt merjük állítani és hisszük, hogy az illetékes körök figyelmeztetésünket tudomásul veszik és oda fognak hatni, hogy az egészségtelen gyümölcsök mielőbb elkoboztassanak.

— **Zónaidő a hivatalokban.** Tekintve azt, hogy úgy a köz, mint a magán életre kiszámíthatatlan horderővel és megbecsülhetetlen előnnyel jár az időszámítás egységes volta; s tekintettel arra, hogy a közép-európai egységes időszámítás az ország összes közforgalmi intézeteinél, a vasúti, pósta és távírda szolgálatban, nem különben az állami hatóságok nagy részénél és Budapest fő- és székvárosban már kötelezőleg életbe is van léptetve, szükségesnek látszott, hogy az egységes időszámítás a közigazgatásnak minden ágában is érvényre emeltessék. Ez irányban intézkedik a m. kir. belügyminiszter legutóbbi rendeletében, melylyel az összes megyei és községi hatóságok, valamint az ezeknek alárendelt valamennyi hatóság, hivatal és intézet kötelezettek, hogy f. hó 31-ről augusztus 1-re virradólag a közép-európai egységes időszámításra térjenek át.

— **Athanasius, a hirhelt görög rabló** a mult héten a mentett réti gátak mellett bújdosott körül-belül tíz napig éhen-szomjan. Gunyhót is épített magának és fagyókér, meg sóskalevéllel táplálkozott, míg végre a rendőrbiztos nyakon csípte. Midőn vallatásra került a dolog, kitűnt, — hogy az Athanasiusnak vélt élő lény nem más, mint egy hülye lippai sváb kovácsmester, a ki a Kabdebó Gyula nevet vallja a magáénak. Hogy miként vetődött ide, arról nem tudunk számolni.

— **Szomorú kilátások.** Mint mai számunk vezércikkében tárgyaltuk, a magas kormány elrendelte azon 50.000 frt visszafizetését, mit az 1888. évi árvízveszély alkalmával védekezési czélokra adott Csongrádváros közönségének. Alapos reményeink voltak azonban, hogy az 50.000 frt visszafizetését a magas kormány el fogja engedni, már csak azért is, mert ugyanakkor nem csak a magunk határának megvédésére fordítottuk a pénzt, hanem egyuttal a szomszédos földbirtokosokat is védelmeztük. Meg vagyunk győződve, hogy azon esetben, ha Dr. Szivák Imre lenne a képviselőnk, ezen 50.000 frt költségen összeget, az ő informatója és utanjárása következtében a magas kormány elengedte volna. De Szivákot az irigység, szövetkezve az ultramontán demagogiával elbuktatta, Hock János jelenlegi képviselőnk pedig bójt szent beszédeivel és könyörgéseivel sohasem fogja lekönörögni az efféle terheket. Jobb lenne pedig, ha az öreg szentasszonyok könnyei helyett a magas kormány jóakarátát könyörögné ki, mert annak több hasznát venné városunk adófizető polgársága, mint a nénemasszonyék sárga keretű pápaszeméi alól kihulló tyuktojás nagyságu érületi folyományoknak! No de vigye a karvaly! 50.000 frtnál többet ér az, hogy pap képviselőnk van. Ugy lehet, hogy az állami végleges leszámolás alkalmával még néhány százezerfóvintos számláért lesz elég bő alkalma szeretett képviselőnknek a requiemet személyesen elénekelnie. Azonban, hogy szeretett Sóllya bátyánk milyen keserű ábrázattal fogja majd rá mondani az áment, arra valóban kíváncsiak vagyunk.

IRODALOM.

Mit lehet egy jó laptól kívánni? Az ma már nem elég, ha egy lap gyors és pontos értesüléseket közöl a világ minden tájékáról. Lehetnek benne a legfrissebb hírek minden országból, tarthat külön levelezőket Párisban, Londonban, Berlinben, Pétervárt, Rómában és egyebütt, még csak ezzel azt éri el (de csak ha levelezői az illető kormányférfiakkal és politikusokkal összeköttetésben állnak), hogy naponkint megtáviratoztathatja magának nemcsak azt, a mi történt, hanem azt is, a mi valószínűleg történni fog. Ma határozatlan békések a kilátások, de a keleti kérdés minden pillanatba, zavarral fenyeget: Konstantinápoly, Sófia, Bukareszt, Belgrád, sőt még Csetnye is megannyi gyújtópontja egy aknának, melytől egész Európa föllobbanhat. Egész gyönyörűsége, de gyakran bossúsága is az a gyakorlati államférfiaknak, ha tapasztalják, hogy van egy lap, melynek találatkony eszű tudósítói néha a legrejtelmesebb dolgokat kifirkáztatják. E lapnak igen kitűnőek belföldi hírforrásai is, a hazai politikai egy lap sem nyújt oly kimerítő tudósításokat: parlamenti tudósításai meg épen mintaszerűek. Azután az a sok regény, ami sok jeles szakíró, színű és könyvbíráló czikkai, tanulmányai, melyek közül mind meglepi az olvasók ezreit, de manapság egy igazi laptól mindezeknél többet kívánnak. Mai nap minden embernek fontos érdekei vannak az üzleti élet terén, s egy jó lap első kötelessége, hogy ebben a tekintetben teljesen megbízható tanácsadó legyen. Politika és szépirodalom igen jó szórakoztatója a művelt embernek, a férj, a nő és a serdült gyermekek mind megtalálják mulatságukat benne, de utat ér az olyan házi barát, a ki mindig csak mulatgat bennünket, de soha egy jó tanácsal nem tud szolgálni, ha hozzáfordulunk? Egy igazán jó lapnak e kettős feladatát megvalósítva csak egyetlen egy lapnál tapasztaljuk, az Egyetértés-nél, mely különben terjedelménél fogva erre ugyyszólván egyedül alkalmas is. Mert ahhoz bizony nagy papiros pazarlás szükséges, hogy előbb adjunk egy óriási lapot a közönség mulattatására, aztán adjunk egy másik, még nagyobb lapot a közönség anyagi érdekeinek támogatására. Mert hány foglalkozásu ember van egy lap olvasói közt, annyi különböző érdeküket kielégítenie kell a kereskedő, a tőzsdélatogató, a bankár, a sok száz és százezer gyáros, iparos, üzlet, tulajdonos és gazdálkodó, az nemcsak azt akarja tudni, hogy az értékpapirosoknak, meg a nyersanyagoknak és készítményeknek mi az áruk, hanem azt is, hogy hol lehet olcsón vásárolni és hol lehet valamit lehető legjobb áron értékesíteni. Es ezt nem képes semmiféle lap sem nyújtani, legyen még oly jól is szerkesztve, há mindjárt száz-ezreket áldoznak is tartalma emelésére, ha csak nincsen abban a szerencsés helyzetben, mint az „Egyetértés“, melyet a hazai üzleti világ a magyar kereskedelem vezérlapjává tett, és a hirdetések egész özönével veszi föl. Az üzletemberek az Egyetértés-t tekintik annak a közegnek, mely köztük az érintkezést, ha szükség van rá, legsikeresebben közvetíteni képes a hirdetői által. Kinek hirdetni valója van, az Egyetértés-t keresi föl, mert tudja, hogy 23,000, a legvagyonosabb osztály, az tartozó előfizetőhöz fog szólni; a ki pedig azou gondolkodik, hogy melyik lapra fizessen elő? az ismét csak az Egyetértés-t választja, mert jól tudja, hogy e lap az ő anyagi érdekeit nemcsak megvédelmezheti, hanem ha tájékozását belőle meríti mint üzletember okvetlenül boldogulni is fog. Ezt minden jó laptól meg lehet kívánni, elérni azonban csak az Egyetértés által lehet.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

1345. sz.

lk 892

III.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A csongrádi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár mint végrehajthatónak Tekulics János (k. u. Makai Rozál) végrehajtást szenvedő elleni 740 frt 99 $\frac{1}{2}$ kr tőkekövetelés és minden járuléka iránti végrehajtási ügyében (a csongrádi kir. járásbiróság) területén lévő Csongrád város határában fekvő a csongrádi 657 sztjkben foglalt 2028 rszámú 156 □ öl térű bükényből Tekulics Jánost illető o. é. 6 frtra becsült $\frac{3}{4}$ részre, — 5927 rszámú 1571 □ öl térű öreg szőlőből ugyanazt illető o. é. 895 frt 50 kr-ra becsült $\frac{3}{4}$ részre, — 6705 rszámú 1⁶⁶⁴/₁₆₀₀ hold térű öreg szőlőből ugyanazt illető o. é. 603 frtra becsült $\frac{3}{4}$ részre, — 6710 rszámú 1⁷¹⁶/₁₆₀₀

hold térif öreg szőlőből ugyanazt illető 603 frtra becsült $\frac{3}{4}$ részre, — és a csongrádi 3071 sztkben foglalt, kizárólag Tekulics János nevén lévő 9703 rszámú 4 $\frac{716}{1600}$ hold térif 1494 rszámú mámai egész szőlőre a megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi augusztus hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. jbiróságnál megtartandó nyilvános árverésen a

megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az inganlanok becsárának 10 $\frac{0}{6}$ -át vagyis 6 kr, — 89 frt 55 kr, — 60 frt 30 kr. 60 frt 30 kr és 149 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékké-

pes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1892. évi július hó 2 napján.

A csongrádi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarka,
kir. jbiró.

COGNAC-KÜLÖNLEGESSÉG.

Pillanatnyi előállításra kitünő, egészséges és kellemes Cognacot, melyet a valódi francia Cognacotól lehetetlenség megkülönböztetni; ajánlom e kitünő különlegességet. Egy kiló ára (100 liter Cognachoz elégséges) 16 frt o. é. Utasítási-iv mellékelve. A legjobb eredményért és a kitünő gyártmányért kezeskedem

Szesz meglakarítás

Vélfelügye a
Cognac különlegességének.

Olcso Cognac. Az ismert czég Karl Philipp Pollak Cognac különlegességét, mely által könnyű szerrel kitünő Cognacot, bárki a francia Cognachoz hasonlót készíthet. Ezen Extractot mint az Essenz készítés terén a legkitünőbb különlegességet igen ajánlhatunk.

Azonkívül ajánlom a n. é. közönségnek különféle Essenzia gyártmányaimat, u. m.: rum, szilvórium, törköly, keserű pálinka, liqueur, szesz, cezet és boreczetelőállítására a legolcsóbb árért. Ára különként 3 frt 50 kr. (600-1000 literig bezárólag) használati utasítással. — Egészséges gyártmányunkért mindenkor kezeskedünk.

Karl Philipp Pollak,

szesz különlegességek gyára Prágában.

➡ Szolid szakértő ügynökök kerestetnek. ➡

50-1

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. — Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés“ olvasói értesülhetnek első sorban. — Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés“-ben a legterjedelmesebben közöltetik. — Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi czélt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárczacikkeket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szípirodalmilag, mely az „Egyetértés“ nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés“ nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérsültség tekintetében utólréhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés“-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekinteteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés“ olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés“ gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés“ ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés“ ma már nélkülözhetelenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés“ a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés“ 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szakl-pot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS“-re

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés“ felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa:

CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)